

Doma in po svetu

PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV

Danes parlamentarne volitve v Kanadi – Prednost imajo konservativci – Bomba v montrealški železniški postaji ubila 3 osebe

TORONTO, Ont. – Danes bodo parlamentarne volitve v Kanadi, na katerih imajo prednost konservativci, ki jih vodi Brian Mulroney. Kot kaže, bo Mulroneyjeva konservativna stranka dobila najmanj 190 sedežev v 282-članskem parlamentu. Vladajoča liberalna stranka, ki ji načeljuje predsednik vlade John N. Turner, nima možnosti za zmago in je celo možno, da bo novodemokratska stranka postala na volitvah druga najmočnejša kanadska stranka.

Mulroney in Turner zagovarjata zmereno, sredinsko politiko. Liberalci pa so dalj časa vodilna stranka v deželi, njihov dolgoletni načelnik, Pierre E. Trudeau, pa se je letos upokojil. Oba vodilna kandidata podpirata tesne odnose z ZDA.

Včeraj je bomba razdejala glavno montrealško železniško postajo. V atentatu so umrle 3 osebe, 41 jih je pa ranjenih. Preiskovalci ne vedo, ako je atentat povezan z napovedanim obiskom v Kanadi papeža Janeza Pavla II., ki se bo začela to nedeljo. Papež bo namreč prišel v Montreal z vlakom prihodnji ponedeljek, a v drugo železniško postajo. Storitvi atentata še niso znani.

Polet zrakoplova Discovery se nadaljuje – Le manjše težave – Astronavti izpustili tri sonde – Pristanek jutri dopoldne

CAPE CANAVERAL, Fla. – Šestdnevni polet zrakoplova Discovery, na katerem je šest astronautov, se nadaljuje brez večjih zapletov. Led je zamašil dve odprtini na Discoveryju, kar bi lahko bilo nevarno med pristajanjem, vendar astronauti danes zjutraj poročajo, da se led tali. V zadnjih dneh so pa astronauti izpustili iz Discoveryja tri komunikacijske satelite. Na prejšnjih poletih je NASA imela težave, tokrat so pa vsi sateliti v pravilni višini in delujejo normalno.

Pristanek Discoveryja je napovedan za jutri dopoldne na vojaškem letališču Edwards v južni Kaliforniji. Pristajanje bo televizirano.

Včeraj se je »uradno« začela letošnja predsedniška volivna kampanja – Reagan v Kaliforniji, Mondale v New Yorku

FOUNTAIN VALLEY, Kalif. – Včeraj je predsednik Reagan govoril na zborovanju 30.000 volivcev v tem mestu v okraju Orange, ki velja za politično najkonservativnejši v ZDA, sodeč po volivnih izidih zadnjega leta. V svojem govoru je Reagan dejal, da bi njegova in republikanska ponovna izvolitev pomenila mir in gospodarski napredek. Njegova administracija bi zagotovila stalen in stvaren gospodarski napredek brez inflacije, je dodal predsednik. Kritiziral je demokratskega tekmeča in tudi funkcionarja AFL-CIO Thomasa Donahue-a, ki je bil trdil, da Reaganova administracija podpira izključno bogatejše sloje in da je vedno več brezposelnosti v deželi. Danes ima delovno mesto več Amerikancev, kot kdajkoli v ameriški zgodovini, je odgovoril Reagan.

Walter Mondale in Geraldine Ferraro sta bila včeraj v New Yorku, kjer sta se udeležila parade unijskih delavcev, potem pa sta šla v državo Wisconsin. Danes bosta v Kaliforniji. Delavski dan praznik smatrajo tako republikanci kot demokrati za tradicionalni začetek predsedniške volivne kampanje. V nagovorih sta Mondale in Ferraro ponovila trditev, da se republikanci zanimajo samo za bogatejše sloje v ZDA, zanemarjajo pa

revnejše in pomoči potrebne Amerikance. Mondale tudi poudarja, da je povišitev zveznih davkov nujno potrebno, da pa Reagan tega noče priznati. Demokratska kandidata tudi kritizirata predsednika zaradi Reaganovega stališča do ZSSR.

Novi zapleti pri sestavljanju koalicijske vlade v Izraelu – Težave povzročajo likudovci – Možnost novih volitev

TEL AVIV, Izr. – Pogajanja med predstavniki laburistične in likudovske stranke o ustanovitvi koalicijske vlade so naletela na težave. Pretekli teden sta Šimon Peres, vodja laburistov, in Jitzhak Šamir, ki vodi likud, dosegla kompromisno rešitev, po katerem bi bil predsednik vlade naslednjih 25 mesecev Peres, potem pa 25 mesecev Šamir. Vendar je imel Šamir težave v lastni stranki in tako do take nenavadne koalicije ne bo prišlo.

Peres, ki sicer ima mandat za sestavo vlade, sedaj apelira na voditelje manjših strank, zastopanih v parlamentu, naj vendar pristanejo na koalicijo. Brez koalicije bodo potrebne nove volitve. Laburisti so dobili na zadnjih volitvah 44 sedežev, vendar je parlamentarno večino je potrebnih 61. Zaenkrat ima Peres le 54 sedežev in malo kaže, da bo dodatnih 7 dobil.

Šamir, ki je sedaj predsednik vlade, je povedal, da so nastale težave glede različnega gledanja na izraelske naselbine na arabskem ozemlju. Laburisti morajo sprejeti naše stališče glede teh naselbin, je dejal Šamir, tega pa nočejo storiti. Likudovci namreč zagovarjajo stališče, da morajo Izraelci oziroma židje živeti na vsem od Arabcev zasedenem ozemlju. Laburisti imajo dokaj zmernejše stališče do tega.

Vatikanska izjava obsodila tako imenovano »osvobodilno teologijo« in marksizem

VATIKAN – Včeraj je Vatikan z najodločnejšimi besedami doslej obsodil tako imenovano »osvobodilno teologijo«, ki jo zagovarjajo nekateri duhovniki predvsem v Latinski Ameriki, Afriki, na Filipinih, Indiji in nekaterih krajih ZDA. Ta »teologija« se je rodila v 60-ih letih v Latinski Ameriki in njeni zagovorniki uporabljajo tudi marksistično gledanje na svet. V svoji včerajšnji izjavi je Vatikan trdil, da marksizem zagovarja ateizem in negira človeka. Nemogoče je torej, da bi marksistično gledanje na svet zagovarjali v kakšni »teologiji« katoličani, še najmanj pa duhovniki.

Množični izgredi črncev v Južni Afriki najhujši v zadnjih 8 letih – Povod menda nova ustava v državi, ki črnce zapostavlja

V zadnjih dneh so bili množični izgredi v črnkih naselbinah v Južni Afriki. Po nepopolnih in nepotrjenih podatkih, naj bi izgubilo življenje najmanj 14 oseb. Kot kaže, izgredi so najobsežnejši od l. 1977. Preteklo nedeljo je stopila v veljavo nova ustava za Južno Afriko. Pravila te ustave močno zapostavljajo črnsko večino, ki sicer šteje 22 milijonov prebivalcev. Črnki po tej ustavi niso državljani Južne Afrike in torej nimajo državljskih pravic.

Ameriška plačanca ubita v Nikaragvi

MANAGUA, Nik. – Preteklo sredo so Nikaragvejci sestrelili helikopter, pri tem pa ubili tudi dva ameriška državljana, plačanca, ki sta sodelovala v protisandinističnem uporniškem gibanju. Državno tajništvo ZDA zanika, da sta bila plačanca člana CIA.

Iz Clevelanda in okolice

Na simpozij ste vabljeni—

Prijatelji Ameriške Domo-vine pristrčno vabijo vse tiste, ki bi radi pomagali na katerikoli način k izboljšanju časopisa, da se udeleže simpozija v soboto, 8. septembra, ob 2. popoldne na Slovenski pristani. Prosimo pa, da pokličete g. Gaserja na tel. št. 381-2602 za rezervacijo in to čimprej, ker je prostor le za omejeno število udeležencev.

Pravtako sporočamo, da so vstopnice za piknik, ki bo v nedeljo, 9. septembra, na SP na voljo pri g. Marjanu Perčiču. Pokličete ga morete na tel. št. 732-8082. Kosilo stane \$7.

Skupno sv. obhajilo in seja—

V nedeljo, 9. septembra, ima Društvo Najsv. Imena fare sv. Vida skupno sv. obhajilo pri sv. maši ob 8. uri. Po maši bo važna seja v cerkveni dvorani. Razprava bo o 50-letnici DNIJ, ki bo v nedeljo, 14. oktobra, z družinskim sv. obhajilom pri maši ob 9.15, potem sestankom in proslavo v farnem avditoriju. Člani DNIJ pri Sv. Vidu vljudno vabljeni, da se sv. obhajila in seja to nedeljo udeleže.

Srečna vrnitev—

Clevelandčani, ki so se udeležili Baragovega dneva v Chicagu, so se srečno vrnili. Udeležba je bila zelo dobra.

Novi grobovi

Ernest J. Adamic

V ponedeljek, 3. septembra, je v Hillcrest bolnišnici za rakom umrl 63 let stari Ernest J. Adamic, Gates Mills, O., rojen v Burtonu, O., mož Margaret H., roj. Munday, oče Ernesta R., Richarda, Raymondona, Jerryja, Garyja, Larryja, Lynn Roberts in Peggy Yagour, 11-krat stari oče, brat Emily Miklausich, Josepha, Raymondona, Alfreda, Freda, Franka ter že pok. Lillian Stifter in Roberta, lastnik Safeway Tire Co. Pogreb bo iz zavoda DiCicco & Sons, 5975 Mayfield Rd., v četrtek, 6. septembra, v cerkev sv. Frančiška Asiškega ob 10. uri dop. in od tam na Knollwood pokopališče. Na mrtvaškem odru bo danes in v sredo popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

John H. Havrilla

V petek, 31. avgusta, je v Cleveland Clinic po dolgi bolezni umrl 64 let stari John H. Havrilla s 14513 Hale Ave., mož Evelyn, oče Linde Freiley (Madison, O.), Judith Dzioba, Jeffreyja (Alaska) in Lore, stari oče Matthewa, brat Michaela, Margaret Poole in Edwarda. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152. cesti danes, v torek, dopoldne ob 9.15, v cerkev sv. Jeroma ob 10., nato na pokopališče Ver-nih duš.

Kres vabi—

Folklorna skupina Kres vabi na svoj banket in program ob priliki 30-letnice obstoja te pomembne kulturne ustanove. Prireditve bo v soboto, 15. septembra, v veliki dvorani SND na St. Clair Ave. Vstopnice za banket in program so po \$15, sedeži samo za balkon so pa po \$5. Pokličete tel. št. 944-0708. Svoj program – brez banketa – bodo Kresovci ponovili v nedeljo, 23. septembra.

Kosilo—

Oltarno društvo fare sv. Vida vabi na svoje vsakoletno kosilo, ki bo v nedeljo, 16. septembra, v dvorani pri Sv. Vidu. Kosilo bo servirano od 11.30 do 1.30 pop., vstopnice (\$5 za odrasle, \$3 za otroke do 12. leta) se bodo dobile pri vходу. Več v članku v petkovi A.D.

Vinska trgatev na SP—

Slovenska pristava priredi vinsko trgatev v nedeljo, 16. septembra, na svojih prostorih. Za ples in godbo bo igral orkester »Sonet«, peli pa bodo tudi »Fantje na vasi«. Kuharice bodo pripravile domač kruh s suhimi klobasami, seveda poleg drugih jedil.

Spominski dar—

Marie Oražem je darovala \$20 v tiskovni sklad AD v spomin na pok. Betty Grdina. Hvala lepa!

Sv. maša za gen. Rupnika—

V nedeljo, 9. septembra, dopoldne ob 10.30 uri bo v cerkvi Marije Vnebovzete spominska sv. maša za pok. generala Leona Rupnika. Tabor DSPB Cleveland naznanja vsem svojim članom in prijateljem, naj se v čimvečjem številu te sv. maše udeleže.

Romanje v Frank, Ohio—

Kakor vsako leto, tudi letos Društvo SPB prireja romanje v Frank, Ohio. Kdor se želi romanja k Žalostni Materi božji 23. septembra udeležiti, je lepo naprošen, da se čimprej prijavi. Naročeni so trije avtobusi in če slučajno ne bo dovolj prijav, bo treba enega odpovedati vsaj mesec prej. Prijave in voznino sprejemajo:

Lojze Bajc	486-3515
Tone Meglič	761-1060
Vinko Rozman	881-2852
Mary Kokal	851-4901

VREME

Spremenljivo oblačno in vetrovno danes z najvišjo temperaturo okoli 67° F. Pretežno oblačno jutri z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 65° F. V četrtek deloma do pretežno oblačno, zopet z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 65° F. Za petek deloma sončno z najvišjo temperaturo okoli 70° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Tuesdays and Fridays except first two weeks
in July and one week after Christmas

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja; \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for 3 months
Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 67

Tuesday, September 4, 1984

Vzgoja k uporabi svobode

Demokracija kot politični sistem in kot način družbenega življenja temelji na dveh osnovnih predpostavkah: priznanje in upoštevanje človekove svobode ter skrb za vzgojo in kulturo človeškega rodu v neprestanem iskanju osebne in družbene izpopolnitve. Začrtani ideal demokratičnega življenja bi bil na prvi videz popoln. Če pa analiziramo realno zgodovinsko preteklost in dogodke v sodobni družbi, bomo pa takoj ugotovili, do katere mere se zamegli ta idilična družbena predstava, ko pomislimo na neskladnost in nepopolnosti, ki jih povzroča sebično iskanje osebnih in sektorskih koristi.

Globoko spoštovanje človekove svobode je edino jamstvo za gojitev tistih talentov, ki ustvarjajo človekovo rast in napredek na vseh področjih človeškega delovanja. Priznanje narodnosti kot odločilni pečat osebne in skupinske identitete spada v poglavje osnovnih človekovih pravic. Večina držav »starega sveta« se nam razodeva kot pravi mozaik različnih narodnosti, navad in tradicij. Problem narodnih manjšin in avtonomije pokrajinskih etnoloških skupin skrbi evropske parlamente. Sodobna zakonodaja išče s težavami ravnovesje med interesi manjšinskih skupin in premnogokrat pretiranim projektom po ekspanzivnosti večinske skupnosti. Zadnji dogodki na Koroškem dovolj jasno pričajo o teh problemih.

Ko se sodobna družba bori za priznanje človekovih pravic hkrati tudi ugotavlja, da je obstoj mnogih narodov resno ogrožen, saj številni dejavniki preprečujejo svobodno afirmacijo narodne identitete. Slovenski narod je nedvomno eden izmed teh primerov na sedanjem prizorišču zgodovinskih dogodkov.

Vzgoja k narodni zavesti je važen in odločujoči del splošne vzgoje. Začetki te vzgoje se prično v družinskem krogu in se nadaljujejo v osnovni in srednji šoli. V normalnih razmerah se nove generacije utrjujejo v narodnem duhu in zavednosti v poklicnem okolju, v znanstvenih in kulturnih ustanovah ter po vplivu javnih sredstev obveščanja. Vzgoja in kultura izobražujeta človeka predvsem s tem, da mu nudita kolikor je mogoče realno, resnično in s tem zanesljivo podobo narodne stvarnosti. Na tej podlagi z uporabo svobode sleherni državljani sooblikuje družbeno bodočnost. Zato je samo po sebi umevno, da v tistih družbenih in političnih sistemih, kjer je resnica prekrita, zgodovina potvorjena, svoboda ukinjena, je narodna bodočnost nejasna, negotova in neplodovita.

Opevana solidarnost med državami po svetu naj bi veljala v prvi meri v današnjih svetovnih strukturah za ljudi istega porekla ne glede na kraj bivanja. Razvoj mednarodnih dogodkov in aktualne politične stvarnosti teži k temu, da se prihaja do vedno večje mere sodelovanja na gospodarskem, kulturnem in političnem področju med organizacijami in posamezniki istega naroda. Kadar isti narod živi v različnih situacijah, je solidarnost s strani tistih, ki imajo najboljše okoliščine in primerne možnosti, zelo pomembna. Zavest pripadnosti določenemu narodu je zadostna legitimacija, da se posameznik odloči za učinkovito sodelovanje pri graditvi bodočnosti lastnega naroda.

V slovenski preteklosti ni nikoli prišlo do tako globokih svetovno nazorskih opredelitev kot ravno v tem stoletju, kar se pa seveda odraža v naši zapleteni realnosti matične

(dalje na str. 7)

Drobtinice, sladke in žaltave

CLEVELAND, O. - Večkrat sem že slišal, kako da je prostorno in na novo lepo preurejeno letovišče Ameriške Dobrodnele Zveze. Nastop Slovenskega folklornega inštituta 25. in 26. avgusta je bil povod, da sem svoje vozilo tja usmeril. Lep je ta prostor, z lepimi poslopji. Naj mi bo pa oproščeno, če povem, da je Slovenska pristava še lepša. Prednost ADZ letovišča je v tem, da je bližje Clevelandu, dočim je lepša Slovenska pristava precej oddaljena.

Pohvalim vse, ki so našo mladino za ta veliki Tretji festival slovenske folklorne v Ameriki pripravili, vse, ki so nastopili — še posebno goste iz Kanade. Vesel sem, ker je bila v nedeljo, 26. avgusta, tolikšna udeležba. V teh mojih poznih popoldanskih letih le rad gledam mladino, kako jih tempo glasbe zavrti in jih globoko pripogiba. Kakšne podrobne ocene pravih ali nepravilnih kretanj pa jaz ne morem podajati.

Prirojena moja radovednost mi je glavo vrtela na levo in desno in sem na tem festivalu videl precej starejših »naših« — premalo pa tistih in takih, ki ob drugih prilikah samo nastopajo in na svoje prireditve vabijo.

Toliko o tem.

Sedaj pa se podajmo na Ameriško Domovino.

Že za soboto, 8. septembra, popoldan smo povabljeni na Slovensko pristavo. Če prav razumem, se bo obravnavalo o duši tega našega lista, ki nekaj pokašljeva, pa je bolezen le bolj otroškega značaja, zato je upati, da bo prešla — in, da bo Ameriška Domovina še krepko vršila svoje poslanstvo vsaj še do konca tega stoletja.

V nedeljo, 9. septembra, bo Slovenska pristava na poseben način počaščena — saj bo ob 11. uri dopoldne pri Spominski kapelici daroval sv. mašo naš rojak, prevz. škof Edward Pevec. Po maši, ko bo mežnar dvanajst odzvonil, se bomo izpred kapelice vsuli po cesti navzdol pred tisto okenico, skozi katero se bo serviralo dobro kosilo. Vsi vemo, da smo pod grehom obvezni, da prisostvujemo nedeljski sv. maši, hrana za našo dušo — dobro kosilo — je pa potrebno za naše telo, da ostanemo zdravi in krepki.

Sledil bo kratek program, potem pa na široko odprt piknik, na katerem bo vsega dovolj, da bo vsak šel zadovoljen, vesel in zdrav domov.

Ameriška Domovina želi več dopisovalcev — Ameriška Domovina potrebuje novih naročnikov — vesela je darov v njen tiskovni sklad.

Koledarček pravi, da bo 16. septembra Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

Vinska trgatev je postal že naš tradicionalni praznik. Zapisal sem »tradicionalni« zato,

da ne bom tako nazarensko starokopiten izgledal.

Že dolga vrsta let se v temle letnem času, v veselem razpoloženju (uradno nekako) poslovimo od naše lepe Slovenske pristave. Zapisnika ne vodim, vem pa, da skoraj ni bilo nedelje, da eno ali drugo društvo ne bi imelo na Pristavi svojega piknika — in skoraj ducat nedelj je bilo, da se je na Orlovem vrhu v Spominski kapelici brala sv. maša.

Da je lepa naša Slovenska pristava sliši tudi od gostov, ki pridejo na novo si ogledati to letovišče. Naravnost začuden so gostje, ki pridejo na obisk iz prekomorskih dežel.

Pa nazaj k vinski trgatvi gremo.

Grozdje se bo trgalo, preša se bo natiskala, tekla bo tista prava vinska slaščica, tisti grozdni sladki sok, ki se pozneje v sodu šepetaje izpremeni v vinsko kapljico.

Na razpolago bodo vina vseh dežel z lepimi nalepkami — pa domača vina bomo pili, ne samo pokušali. Jaz v pristnost

dobrih vin bolj verjamem našemu domačemu, čeprav je malo kislo in nosi s seboj kalež, kakor onemu, ki je polzel čez čistilnike in je spotoma dobil več ali manj (za daljši obstoj) kakšne kemične primese.

Razume se, da vina ne bomo pošiljali v prazen želodec — prej bomo jedli »kranjske« klobase in dober domač kruh. Tako pokrepčanim bo verjetno prišlo na misel, da katero zapojemo. Poje se vse premalo. Če nihče drugi, bo naš Lोजe petje začel s tisto njegovo: »Sezidal si bom vinski hram...«

Glasbo za ples ne bomo vlekli iz magnetofonskega traku in tudi plošč ne bomo vrteli — igral nam bo poskočni orkester Sonet.

Samo pridite na to vinsko trgatev 16. septembra — sodelujte, kjer morete in vas zagotavljam, da bo res tako, kakor sem napovedal.

In še: To je »neplačan« oglas, da ne bo kdo napak mislil!

J. P.

Po treh letih in malce čez...

VII.

NEW YORK, N.Y. - Danes je četrtek, 21. avgusta, pa ne vem, ali smo še v tistih hudih pasjih dnevih, ali ne... Na Njujorškem je bilo zadnje tri dni kar prijetno. Vetrič se je poigral z listi dreves in s soncem že začel vpletati jesensko kopreno vanje... Kar prijetno je bilo na moji penzionistovski klopi.

Vendar vreme se spreminja, kot se tudi podoba naše njujorške slovenske srenje, predvsem, ker se mi sami spreminjamo, deloma zato, kar ostarevamo, veliko pa tudi zaradi tega, ker postajamo bolj komodni in sem pa tja prečesto kar malce brezbržni do slovenskega sv. Cirila na Osmi. Posebno v pasjih dnevih...

Ob takih nedeljskih dneh z župnikom očetom Robertom stojiva precej pred deseto mašo in ugibava: Koliko jih bo pa danes...? O, morda pa bo danes ta prišel, morda tista... Od starejših veva, da bo prišel Matija Corel, od farank pa še največkrat pride Helena Kapla s podzemsko daleč iz Jacksona Heightsa. In predno tam pride do podzemske, mora vzeti avtobus. Pa jih ima že čez 80 let. Toda ona dobro ve: gibanje je ohranjanje zdravja in življenja. Zato pride na Osmo in, kot sama pravi, da se sreča in pogovori kaj z našimi ljudmi. In teh ne najde pri Sv. Cirilu bogve kaj v teh pasjih dneh...

Sam prihajam po navadi že za osmo mašo kar v prazno cerkev. Po maši urejam med tednom pogorele sveče. Zadnjo, kot prejšnjo sem prišel že po maši. Vrata zaprta. Pozvonim. Zvonec odgovori. Odprem in iz farovža vprašujoč glas očeta Roberta: Tone...? »Ja, Tone...«, odgovorim. Odslej so cerkvena vrata odprta, kot da je mežnar že prišel...

Po molitveni kratki misli kot po navadi sežem po cerkvenem oznanilu in ga preglemam. Ni težave kot ni težave — sedaj je je še manj kot pred tremi leti in malce čez — prešteti naše farane, ki pridejo v slovensko cerkev v pasjih dneh...

In, ko sem na tretjo avgustovsko nedeljo, ki sicer ni bila tako pasja v ozračju, segel po oznanilu, mi je takoj padlo v oči, kar je župnik oče. Robert v njem vidno podčrtal:

»Zvonovi z Osme so zapeli smrt pasjim dnevom. S septembrom bo zopet zaživelo delo društva Najsvetejšega imena, vsako prvo nedeljo v mesecu, prosvetne ure in slovenska šola pa bo vsako tretjo nedeljo v mesecu.«

In na to avgustovsko nedeljo bi nas ne bi bilo niti deset v spodnji cerkvi, da niso prišli Vrtačnikovi iz Long Islanda, ko so imeli obisk iz starega kraja, in da ni na kor prišla dr. Dominika Lango s svojima bratoma, ki sta tudi pri njej na obisku iz Slovenskega, bi na koru sem Franjo Kostanjski pel, ker tokrat ni bilo Bogdane Zimic, ki je zadnja leta — poleg Dominike — najzvestejša pevka pri slovenskem sv. Cirilu na Osmi.

Imeli smo lepo mašo in začuda lepo petje, ker oba brata Dominike sta dobra pevca. Sta pač iz rodbine Nanutovih, katerih dom je dom petja in glasbe.

Pri cerkvenih vratih pred mašo pa sem se z očetom Robertom pogovarjal o njegovem oznanilu smrti pasjih dni na Osmi in v govoru pribil: »Father, saj veste, da naši ljudje glede obiskovanja svoje cerkve nimajo pasje navade samo v pasjih dneh. Zanje so

(dalje na str. 3)

Ha-Hec-Hi- Ho-Humor!

Skuhaj ali pogrel

MECAN

ŠE 40 LET?

V mislih se kar naprej vračam na tista tri pisma, ki sem jih nedavno prejel, zlasti na tistega, v katerem je izražena želja, da bi še vsaj 40 let pisal v *Ameriško Domovino*. Ampak to se mi zdi nemogoče, zlasti še, ker sem že davno za trdno sklenil, da se zadnjih 25 let svojega življenja ne bom dotaknil nobenega dela. Torej je tukaj govora kar o 65 letih, in to je že precejšnja doba, pa naj leta še tako hitro beže.

Na drugi strani pa se tudi ne ve, ali bo *Ameriška Domovina* takrat še sploh obstojala. Zato bo najbolje, če si zaenkrat te špekulacije izbijem iz glave, čeravno moram priznati, da se mi številka 40 kar dopade, saj je odigrala v zgodovini človeštva že pomembno vlogo. Le nekaj pri-merov:

Imamo 40 mučencev; 40 let je Bog vodil Izraelce po puščavi, preden jim je pokazal obljubljeno deželo; ob vesoljnem potopu je deževalo neprenehoma 40 dni in noči; Ali Baba je poveljeval 40 razbojnikom (hajdukom) itd., itd. Občutek imam, da se bo treba še povrniti k tej magični številki.

VODORAVNO: 1) Mohamedanski Rim 4) Roman-ski (slovniški) rodovnik 6) Poseduje, lastuje 7) Zvesta žival 8) Glasovna so-zvočja 11) Če 12) Zave-stno 15) Kratica za or-ganizacijo združenih naro-ganizacij 16) Najsta-dov (narobe) 17) Ke-rejše žensko ime 17) Ke-mična kislina.

NAVPIČNO: 1) Osebnizaimek 2) Žensko ime 3) Papiga 4) Gradi mostove brez lesa in železa 5) Osa moškega spola 7) Šviganje vozil 9) Vid 10) Pred kratkim v Celovcu ustanovljena slovenska kulturna revija 13) Reka v Avstriji 14) Rimski pozdrav.

Rešitev zadnje križanke:

VODORAVNO: Lopata, Neptun, Indij, Lemont, Klerik, AEIOU, Jata, Nil, Past, Asepsa, Afekta, Ni, Umreti, Kredit, Kaj, Sla, Raca, Kranj, Ravnik, Turi, Enot, Rafael.

NAVPIČNO: Lilija, Pomite, Tina, Antena, EJU, Turjak, Nikita, ii, Astma, Apnen, Peter, Stric, Sit, Far, Ukor, Rjav, Iskren, Kantor, Dakija, Tantal, La, Ki, Juta.

Očka je peljal hčerko v živalski vrt, v katerem so imeli tudi osla. Ko ga je hčerka zagledala, je vprašala:

»Očka, ali se tudi osli ženijo?«

»Da, da, dragica. Vsi osli se ženijo«, je globoko vzdihnil očka.

— Dragi možek, pusti me za nekaj časa v letovišče. Vsak dan bom mislila nate.

— Ostani raje doma, srček, in misli vsak dan na letovišče.

Ribničar prodaja suho robo.

»Kako vam gre?« ga povpraša znanec.

»Kakor bolniku. Vsake tri ure eno žlico.«

»Pijete vodo eno uro pred jedjo kot sem vam naročil?« vpraša zdravnik pacienta.

»Sem poskusil, pa sem po petih minutah moral odnehati, saj bi mi želodec počil.«

Pri pouku slovnice je učiteljica razlagala čase.

— Jurček, kateri čas je to, če rečem: Jutri se bom poročila?

— Zadnji čas, gospodična učiteljica.

Pesnik vpraša urednika, ki je prebral njegovo novo delo:

— Menite, da bi moral dati več ognja v svoje pesmi?

— Ne, ne. Ravno obratno. Več svojih pesmi v ogenj.

Starejšo žensko sprašujejo, zakaj se ne poroči. »Le kaj mi bo mož? Imam psa, ki neprestano renči, in mačko, ki se po vse noči potepa okrog.«

Po treh letih in malce čez...

(nadaljevanje z 2. str.)

pasji dnevi tudi v jeseni, pozimi in pomladi razen nekaj nedelj v letu. Naši srenjčani in farani imajo svoj vremenski koledar, ki mu vreme zabeleži lagodnost in skrajno mala osebna žrtev.

Z ozirom na to, kako smo zdaj Slovenci na Njujorškem razpršeni, je prihajati k slovenskemu sv. Cirilu na Osmi zares — in včasih — kar precejšnja žrtev. Za starejše, ki nimajo osebnega avtomobila, kar precej težko. Mlajši, ker si žele lepšega, nemestnega okolja in lepšega bivališča, imajo drugačne težave: novi domovi, mladi otroci in daljava... Vse to nam dandanes hromi naše skupno narodno življenje na Njujorškem in tudi pri slovenskem sv. Cirilu na Osmi.

Vendar glede obiskovanja nedeljske slovenske maše moram od mladih dati vse priznanje Ludviku Burgarju in družini, ki prihajajo iz Centerrecha na Long Islandu. Pa Langovi iz New Rochella. Obojni so več kot 60 milj od naše cerkvice.

V pasjih dnevih je za vse težko. Posebno pa za duhovnika, ko govori v skoraj prazni cerkvi. V to bi se morali prav vsi malce več zamisliti, in vedeti, da imamo neko sveto dolžnost prihajati v domačo slovensko cerkev tudi v času, ko ni prosvetnih ur in velikih praznikov, ker smo pred leti v Ljubljano jadjikovali, češ, vrata slovenske cerkve hočejo nam, njujorškim Slovincem za zmerom zapreti.

In še tega se moramo zavdati: da samo s prihajanjem vanjo, z ohranjanjem slovenske besede v njej, jih držimo — mi, in samo mi, Slovenci na Njujorškem odprta. Odprta v božjo čast in naš narodni ponos...

Tone Osovnik

Euclidski upokojenci poročajo

EUCLID, O. - Na seji 1. avgusta je bilo navzočih 270 članov. Po zaslugi Johna Kauške smo imeli govornika od plinske družbe »East Ohio«. John H. Tidyman nam je pojasnil, zakaj moramo toliko plačati za plin. Iz pojasnila je bilo zanimivo, da gre le majhen del od uporabnikov plačanega denarja za sam plin.

Klubov predsednik Frank Česen, kateri je bil s soprogo na obisku v Sloveniji, je poročal, da bodo s posredovanjem Izseljenke matice skušali organizirati izlet upokojencev v Slovenijo. Izlet bi bil morda drugo leto in to po zelo znižani ceni. Več o tem pozneje.

Pri Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. imajo vsako leto »balinarsko« tekmo. Tudi letos so naša korajžna dekleta odnesla prvo nagrado. Cestitamo!

Na pikniku 25. julija na SNPJ farmi smo imeli lepo vreme in dobro udeležbo. Lepe slovenske popevke so

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. - Športni dan in piknik, o katerem smo zadnjič poročali, je zdaj za nami. Krasno vreme, ki smo ga imeli, je pripomogel tudi k temu primernemu obisku. Ker je bil piknik povezan seveda tudi s športnim dnevom, s tekmami v odbojki s čikaškim moštvom in Triglavani, kakor tudi s tekmami v balinanju med Čikažani in našimi, je bila udeležba toliko večja. Če dodamo še ansambel »Veseli Slovinci« iz Sheboygana, Wis., ki so se pripeljali kar s polnim avtobusom, moramo reči, da je bil naš zeleni Park dobesedno skoraj poln. Res lepo!

Sv. maša pri kapeli sv. Cirila in Metoda, ki je bila seveda spet vsa v cvetju, se je pričela z nekoliko zamude. K oltarju je pristopil tokrat naš gost — sorodnik Mejačevih — rev. Jože Mejač, ki je maševal in pridigal. Pridiga je bila v slovenskem in angleškem jeziku in res lepa. Berila je brat brat Franjo, zbor združenih pevcev, ki je pel med mašo, pa je vodila ga. Mara Kolman. Veliko ljudi je pristopilo k obhajilu, da si imel vtis, kakor na božji poti.

Kuhinja je potem postregla z odličnim kosilom: piščanci, domačimi klobasami-pečenicami in hamburgerji, zraven pa je bilo na voljo raznih solat in kava. Ves čas so imeli polne roke dela tudi pri bari, ki je — zdi se — premajhna. Pred in po kosilu so si mnogi gostje ogledali lepo cerkvico, teraso s pisano in raznolikostjo cvetočih rož in druge zanimivosti Triglavskega parka.

Mnogi so se porazdelili po skupinah: odbojkarji na športnem igrišču, balincarji pri balinišču, plavalci in kopalci ob jezeru. Drugi pa so spet posedeli v hrastovi senci za mizo in imeli svoje pogovore itd. Pred Domom so kmalu zaigrali »Veseli Slovinci« svoje narodne in druge melodije, katere so dvignile prijatelje, stare in mlade, v veseli in poskočni ples. Vmes so Triglavanke prodajale listke za srečo, ki pa je bila naklonjena le nekaterim. Drugim pa drugič, so rekli.

Prijetno je bilo opaziti med gosti tudi domačega župnika rev. Lovrenca Groma s svojimi domačimi, tako tudi p. dr. Vendelina Špendova, ki je s seboj pripeljal provinciala p.

vrstile, po željah pevcev in okoli stoječih poslušalcev.

Pri »Old World« paradi po 185. cesti so se tudi postavili naši člani z okrašenim vozom, polnim prepevajočih članic v lepih narodnih nošah. Seveda so imele s seboj tudi muzikanta.

Pri žrebanju v prid Slovenskega doma za ostarele sta bili srečni Mary Ster in Ann Čebul.

Do prihodnjic, pozdrav vsem!

Marica Lokar, poročevalka

Mihaela Vovka, kateri je, kakor je bil prej obljubil, tudi prišel. Prišel je tudi mladi bogoslovec Miran. Vsi smo ju bili veseli.

V prijetnem vzdušju smo pričakali izida tekem v odbojki in balinanju. V odbojki so Triglavane premagali Čikažani, v balinanju pa so naši premagali Čikažane in Jolietčane. Premaganim je v opomin, da se za drugič bolje pripravijo! Zmagovalcem pa naše čestitke!

Bil je lep dan, bilo je veselo!

JAKOB MODIC - 65-letnik

Te dni — sredi avgusta — je naš rojak, zvest Triglav, oče, mož in prijatelj številnim rojakom tukaj in po svetu, Jakob Modic praznoval 65-letnico svojega pestrega življenja. Vedno zvest naročnik Ameriške Domovine, Mohorjevih iz Celovca, Vestnika iz Argentine, je ostal pravi mož, saj je izšel iz zavedne družine. Kot mladenič in kasneje fant je bil v Orlovskih vrstah, potem pa domobranec. Zrastel je v zrelega človeka, kakor je bil njegov oče — župan — ugleden mož, ki je umrl kot begunec v Argentini, kjer je preminula tudi Jakobova mama.

Dragi Jakob! Naj Ti bodo na tem mestu, kot prijatelju, izrečene iskrene čestitke z željo — Na mnoga leta zdravja in sreče med svojimi in nami! Bog Te živi!

(V rokopisu so tudi podatki o nedavnem MZA pikniku v Milwaukeeju. Ker bo iste podatke objavil č.g. Wolbang v MSIP, jih ni v tem dopisu. Ur.)

— Zagon mladine ima tolikšno vrednost kot so poznanja izkušenih mož.

Mme. de Knorr

Sinko: »Očka, kako je bilo ime Adamovi snahi?« »Adam ni imel snahe. To je bil raj, sinko.«

Dobro se imejte želi

France Rozina

MERE, UTEŽI

1 palec (inch)	2,54 cm
1 čevelj (foot)	30,479 cm
1 yard	91,439 cm
1 milja (mile)	1,61 km
1 pint	0,47 l
1 quart	0,95 l
1 gallon	3,79 l
1 ounce	28,35 g
1 pound	453,28 g
1 ton	907,2 kg
1 kilogram	2,2 lbs
1 dozen	ducat

Anton M. Lavrisa

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax - Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
682-1172

Dušan Maršič in ansambel »Veseli Slovenci«

Takoj, ko so Veseli Slovenci oktobra lani praznovali svojo 20-letnico obstoja s posebnim koncertom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v Clevelandu, je nastala pri mnogih Slovencih, da zvejo kaj več o vodji ansambla Dušana (Duke) Maršiča in ansamblu samem.

Zmenila sva se, da se bova stopila skupaj ter se po svoje – po domače – pogovorila o Dušanovi življenjski poti, njegovem ansamblu, s slovenski zabavni glasbi sploh in še kaj. To sva storila, jaz sem pa pogovor pripravil za objavo, ker se mi zdi, da bo Dušanova zgodba zanimala številne bralce Ameriške Domovine.

Vedel sem namreč že pred pogovorom, da je naš Dušan najvidnejši slovenski glasbenik na zabavnem polju, kar jih imamo izven Slovenije. Njegova poklicna sposobnost in čut za slovensko kot sodobno glasbo prekašata domala vse ostale slovensko ameriške zabavne glasbenike, kar velja, mislim, tudi za ansambel »Veseli Slovenci«.

– Božo Pust

Božo: Odkod pa pravzaprav si? Kje si bil rojen?

D.M.: Rojen sem bil v Kamniku, Slovenija, vendar sem večji del življenja preživel v Ljubljani, kjer sem tudi maturiral na državni klasični gimnaziji.

Božo: Kdaj si se pa začel baviti z glasbo?

D.M.: Prvič, ko sem bil star 9 let, ko mi je stric kupil diatonično harmoniko, katero sem igral kakšni dve leti. Takrat sem pa slišal prvič ameriške »Big Bands« Benny Goodmana, Artie Shawa, Duke Ellingtona, Count Basie-a in to me je pritegnilo, da sem se začel učiti klarinet v glasbeni šoli »Sloga« pri učitelju Janku Gregorcu, ki je ravno takrat zaključeval opereto »Melodije srca«.

Božo: Ali si že doma sodeloval pri kakem ansamblu?

D.M.: Kmalu potem, ko sem se malo opomogel s klarinetom, sem s pomočjo kolega dobil saksofon in se sam lotil tega instrumenta, tako, da sem v kratkem igral v ansamblu, ki se je imenoval »Veseli Beračiči«. Pri tem ansamblu sta tudi sodelovala Mik in Ati Soss, ki sta seveda v Sloveniji nadvse poznana glasbenika. Mik igra s slavnim Avsenikovim orkestrom bariton in bas, Ati je pa igral do nedavnega prvi alt saksofon in klarinet v Ljubljanskem plesnem orkestru Radia Ljubljane. Nadvse dobro se mi je pa zdelo, ko se me enkrat poklicali, da sem zamenjal obolelega saksofonista na ljubljanskem radiu pri orkestru »Zlata Trinajstnica«, katerega je takrat vodil pianist Mane Vodopivec. To je bil moj prvi profesionalni nastop.

Božo: Kaj pa pozneje, si še nadaljeval z igranjem?

D.M.: Takoj, ko sem prejel srebrni »King« saksofon od strica iz Clevelanda, sem začel zopet igrati in to v letih 1947-48 v »British Red Cross Canteen« v Italiji, v Nemčiji pa v letih 1948-49 vsaki večer v v ameriškem NCO klubu »Fire Ball Inn« v Eschwegu z Barry Wulf kvintetom, v katerem je tudi igral moj brat Bojan kitaro. Ob sobotah in nedeljah smo pa igrali v raznih restavracijah kot na primer »Frankfurter Hof«, Hessisches Hof«, »Lindenlust« in še mnogo drugih.

Božo: V Cleveland si prišel jeseni 1949. leta. Ali si se začel kmalu udvajati na glasbenem polju?

D.M.: Naslednji večer, ko sem prišel v Cleveland, me je moj stric Joe Centa peljal v lokal Glenn Park Cafe, katerega lastnik Frank Champa je bil poznani glasbenik tu v mestu. Ko sva prišla tja, so imeli ravno vajo. Poleg Franka so bili tudi njegov sin Ray, banjo igralec Frankie Anzlovar ter basist Edi Juratovac. To so bili prvi clevelandski glasbeniki, ki sem jih spoznal že drugi večer po prihodu v Cleveland leta 1949.

Dušan (Duke) Maršič na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. v Clevelandu ob 20-letnici njegovega ansambla »Veseli Slovenci«.

Ko sem se zaposlil v majhnem podjetju na E. 152. cesti, me je lastnik predstavil mlademu slovenskemu basistu Ediju Hrvatinu, preko njega pa sem spoznal odličnega harmonikarja Franka Mauera, s katerim sva pozneje igrala v orkestru, ki ga je vodil znani radijski napovedovalec Kenny Bass, skozi pet let. Prvi orkester, s katerim sem začel igrati, je vodil harmonikaš Frankie Vrankar. Njegov bratranec, Buddy Kumel, me je predstavil Kenny Bassu, kateri mi je ponudil mesto saksofonista. Takrat sem tudi pristopil podružnici št. 4 unije glasbenikov. S Kenny Bassom smo kot orkester »Polka Poppers« snemali plošče za Decca družbo, imeli tedensko TV oddajo in še igrali 4- do 6-krat na teden. S Kennyjem sem igral do l. 1955.

Božo: Kaj si pa storil potem?

D.M.: Leta 1955 sem se odločil vpisati se na Westlake College of Modern Music v Hollywoodu, ki je bila poleg Berkeley School of Music najbolj poznana šola, ki se je specializirala za moderno »Big Bands« glasbo in jazz. Na šolo v Bostonu je hodil najboljši slovenski aranžer, komponist in dirigent Jože Privšek, ki je dobil leto 1964 od ameriškega mesečnika »Down Beat« nagrado s šolnino. Poleg Gregorca in Arnolda, jo obiskuje tudi Slavko Avsenik mlajši, ki je eden od vodilnih jazz pianistov v Sloveniji. V tej šoli sem spoznal mnogo slavnih ameriških aranžerjev kot Billy May, Stan Kenton, Shorty Rogers, Bud Shank, Bill Holman, Pete Rugolo in druge. Imel sem srečo, da sem zadnje pol leto igral v znani restavraciji »Hofbrau Haus«, v katero je zahajalo veliko televizijskih in filmskih igralcev.

Božo: Kako dolgo si pa ostal v Kaliforniji?

D.M.: Kljub temu, da sem imel veliko sreče, da sem stalno igral, sem se po dveh letih odločil za vrnitev v Cleveland. To je bilo leta 1957. In sem začel igrati z velikim orkestrom, katerega je vodil pozavnist Billy Lang. Kmalu me je pa pregovoril moj kolega, saksofonist Bob Shampay, da sem se pridružil »Russ Carlyle orkestru«, s katerim je on potoval po Ameri-

ki. Po treh mesecih sem se vrnil nazaj in igral nekaj časa z ansamblom, ki ga je vodil Johnny Vadal. Kmalu sem pa organiziral lasten orkester, ki je bil znan pod imenom »Duke Marsh Septet«. V njem so igrali danes priznani clevelandski glasbeniki Hank Geer, Bob Sikora, Bob Shampay in nadvse talentirani pozavnist Johnny Woerman, ki me je pregovoril, da sem se pridružil svetovno znanemu Tommy Dorsey orkestru, katerega je vodil pozavnist Warren Covington. S tem orkestrom sem prepotoval vso Ameriko in dobral del Kanade v skoraj treh letih.

Božo: Kako in zakaj si pa zapustil ta slavní orkester?

D.M.: Moj prijatelj iz prejšnjih let, dr. Joe Howard, profesor glasbe na univerzi Cleveland State, me je poklical in mi ponudil mesto saksofonista v sekstetu, katerega je imel na vsakodnevni televizijski oddaji »One O'Clock Show« na postaji WEWS Ch. 5, katere napovedovalca sta bila znani Bill Gordon in Dorothy Fuldheim. Poleg tega vsakodnevnega nastopanja na TV, sem igral vsak večer v nočnem klubu »Americana« na Euclid Ave.

Leta 1962 so ukinili orkester na TV oddaji in takrat sem spoznal harmonikaša Marjana Tonklija in trobentača in orglavca Andreja Blumauerja. Marjan in Andrej sta takrat posnela ploščo »Beautiful Songs from Slovenia«, na kateri so bile skladbe Andreja in je tudi pela Marjanova žena Blanka.

Božo: No, to nas pa pripelje nekako do letnice 1963, ko ste začeli ustanavljati orkester »Veseli Slovenci«!

D.M.: Marjan in Andrej sta mi prva zaigrala Avsenikovo ploščo s polko »Na Golici«. No, takoj se se slišala nova vrsta slovensko narodno zabavne glasbe, ki sta jo Slavko in Vilko Avsenik z velikim uspehom predvajala že 10 let po vsej Evropi. Stroga disciplina v igranju se je odražala v nasprotju tistega, česar sem bil navajen slišati od polka orkestru, ko je bilo dobro samo, da je bilo veselo. Prvič v življenju sem namreč slišal 100-odstotno organiziran ansambel igrati polke in valčke in to vse na profesionalnem nivoju, česar smo vedno pogrešali. Tudi kombinacija instrumentov klarineta in trobente je nadvse živahen in gibčen in se je skladal s pevčama Danilo Filipič in Francetom Korenom, ki sta bila prva pevca z Avsenikovim ansamblom, dosledno. Nasprotno pa je ton saksofona mnogo težji in za originalno slovensko narodno zabavno glasbo tuj, kakor je banjo za spremljavo, ker je tipični ameriški instrument skoraj nepoznan v Sloveniji.

Božo: S katerimi polka ansambli si pa še igral tu v Clevelandu?

D.M.: V vseh letih z mnogimi, Edijem Habatom, Al Terčkom, Ray Champo, Ed Buehnerjem, Georgeom Cookom, Don Slogarjem, Richie Vadnalom, Jeff Peconom.

Božo: Ko ste začeli, ste bili le štirje v ansamblu, če se prav spominjam.

D.M.: Ko je odšel Andrej Blumauer v Toronto, je na njegovo mesto stopil Dušan Žitnik. Tako sta bila še Marjan Tonkli s harmoniko in Srečo Gaser z baritonom in basom. To je bil originalen ansambel, ko smo začeli vaditi leta 1963. Ko smo vadili vsako sredo zvečer v gostilni »Erste's Slovenian Village«, katero sva takrat vodila jaz in žena Mary, nas je nekega večera prvič slišal »old timer«, harmonikaš Louis Spehek. Način Avsenikovega igranja mu je bil nadvse všeč, posebno še bariton, katerega je Srečo takrat že kar korajžno pihal. Louie je rekel: »To je pa ta prava viža, tako je treba igrati!« Za tem se je še velikokrat oglašil in nas poslušal. Tudi pokojni dirigent Glasbene Matice Anton Šubelj je bil navdušen nad novo slovensko glasbo in načinom igranja, saj je slišal kvaliteto novih Avsenikovih melodij, katere nimajo konkurence na svetu.

(dalje na str. 6)

Slovenska folklorna skupina

KRES

praznuje 30. obletnico z banketom in programom
v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

V soboto, 15. septembra, banket s programom
– Banket ob 6.30 zvečer Program ob 8.15 –
ZA REZERVACIJO, POKLIČITE 944-0708.

V nedeljo, 23. septembra, program ob 3.30
Po programu, zabava s plesom,
igrajo Veseli Slovenci.

Kanadska Domovina

Janez Pavel II. bo obiskal Kanado

TORONTO, Ont. - Kanada se pripravlja na prihod svetega očeta. Kot na papeža samega tako so tudi na njegov prihod možni različni pogledi. Tudi tisti, ki jim njegov prihod nekaj pomeni - naj so katoličani ali ne - se lahko ustavijo ob obrobni stvareh. Tako radi delajo zlasti časnikarji, ki jim je včasih bolj važno, kaj je jedel, kako je bilo poskrbljeno za varnost, v kakšni obleki je bil, kaj je izžareval njegov obraz. Gredo pa mimo tega, kar mora papežev prihod pomeniti nam katoličanom.

Kakor Mojzes

Vsak papež ima svoj slog papeževanja. Slog Janeza Pavla II. je tako svojski, da ga do zdaj ni pokazal še noben papež. Hodi od naroda do naroda, od kontinenta do kontinenta. Hodi pa kot vrhovni pastir, ki se želi osebno srečati s svojimi verniki. Želi tudi prožiti roke vsem ljudem dobre volje.

Kakor je Mojzes imel celó preganjalce od zunaj in godrnjače od znotraj, tako jih ima tudi Janez Pavel II. A njegova drža je prav tako krepka, kot je bila Mojzesova. Kljub oviram, kljub tožbam in prigovorom gre naprej. Po atentatu, ki je tudi posebnost sedanjega papeža, na vsak korak izpostavlja svoje življenje. Ni najemnik, ki beži pred nevarnostjo; je pastir, ki želi od blizu spoznati stisko ljudi. Je vodnik, ki oznanja, prepričuje, pa naj bo »prilčno ali neprilčno«, kot pravi sveti Pavel.

Danes se ponavlja véliki petek. Kristus je znova križan in »stemnilo se je po vsej zemlji«. Zmota, zmede, tudi v katoliških vrstah, revolucije, prelivanje krvi, nenehna grožnja svetovne morije - vse to zatemnjuje pogled v prihodnost.

Janez Pavel II. vse to vidi in neustrašeno kaže pot. Danes vsi dobromisleči ljudje priznajo, da je največja moralna avtoriteta na svetu. To tiho priznavajo tudi tisti, ki bi radi videli, da bi izginil s površja zemlje.

Na vse to se papež ne ozira. Da, posluša, razmišlja, moli, toda se ne ustavi. Pred njim je »božje povelje«, zavest karizme, zato je neustrašen in neomajen.

Samo Kristus Odrešenik

Njegova prva okrožnica »Kristus Odrešenik« je program papeževanja Janeza Pavla II. Kot sveti Pavel tudi on razodeva v vsem svojem nastopu: meni ne gre nič drugega vedeti kot Jezusa Kristusa in to križanega. Kot sv. Pavel bi lahko tudi sedanjí papež mogel strniti svoje oznanjevanje v besede: mi pa imamo misel Kristusovo. Da bi izpodbil vsako sumnjo politiziranja, ko se zavzema za malega, obrobne, tlačenegega človeka, jasno

pove, da so vsa njegova pota pastoralna. »Vse drugo imam za smeti razen Jezusa Kristusa.« Z obema nogama stoji na zemlji, jasno gleda stisko človeštva, dobro se zaveda, kaj se dogaja v Cerkvi sami. Njegov nastop, njegove prepričljive besede, ki zvene po vseh kontinentih, vse razodeva njegovo trdno prepričanje: svetu je treba vrniti Kristusa. Kjer Kristusa še ne poznajo, ga jim je treba oznaniti.

Kristus živi v Cerkvi. Zato je treba zasaditi Cerkev med vse narode. V njem bodo posvečene vse kulture. V njem bo dano poročilo za resničen trajen mir. Ta vizija vodi papeža na njegova pastoralna pota.

Pričakujemo ga

Še malo in bo med nami. Ne dajmo se preslepiti človeškim marnjam, ki bodo zapisane morda tudi v časopisih z velikimi nakladami. Še manj bomo nasedali pisanju listov in lističev, ki sejejo sovraštvo ne le do papeža, ampak do Cerkve in Kristusa samega.

K nam prihaja naš učitelj. Nedvomno bo Kanadi spregovoril prav tisto, kar je morda tudi med katoličani nejasno. Mnoga težka moralna vprašanja stoje pred nami in Cerkvijo. On je naš vrhovni učitelj. On ima karizmo, da jasni obzorje, kjer se nad našimi pogledi razgrinja megla negotovosti in zmede.

On je naš voditelj. Že Kristus je svaril pred krivimi preroki, krivimi učitelji. Danes jih je dovolj na vsakem vogalu. Mi katoličani imamo edinstveno srečo, da je vrhovnemu voditelju zagotovljeno, da bo vodil po pravi poti. Moč papeštva ni v osebni nadarjenosti ali vodstveni spretnosti, ampak predvsem v veliki odgovornosti, ki jo ima pred Bogom in človeštvom. Pa naj bodo nezmotne resnice ali varna vodila za življenje, vedno moramo vedeti: daje jih tisti, kateremu je Kristus rekel: tebi dam ključne nebeškega kraljestva.

Med nami bo predvsem naš véliki duhovnik. Ne smejo nam biti prazne besede: Kristusov namestnik na zemlji. Ko se bomo na ta ali oni način srečevali s papežem, nam mora biti jasna predvsem zavest: med nami je človek, »ki je od Boga poslan«, da čuva Kristusovo resnico in deli svetu njegovo milost. To je naš Učenik, njega poslušajmo! To je naš Vodnik, njemu sledimo! To je naš veliki Duhovnik, ki ima nalogo spraviti svet z Bogom. Tega se najbolj zaveda on sam. Zato prihaja. Če je zaklinal za sveto leto: odprite vrata Odrešeniku, kliče zdaj: odprite in pripravite srca za moj prihod!

Franc Sodja

(Božja beseda, 7/8, 1984)

Posebni spomeniki bodo nadaljevali papeževo sporočilo

TORONTO, Ont. - Pred torontsko mestno hišo bodo v spomin Janeza Pavla II, znanilca in neutrudnega delavca za mir, uredili prostor z rožami, kjer bo stalno gorela plamenica. Prižgal jo bo papež. Kraj bodo imenovali Vrt miru v spomin groze prve atomske bombe v človeškem rodu (Hiroshima, 1945) in v opomin svetu: le pravičen in iskren mir bo sreča Kanadčanov in vseh narodov.

Nasproti poslopja hranilnice St. Stanislaus & St. Casimir's Parish Credit Union na Roncesvalles Ave., Toronto, bodo kanadski Poljaki odkrili bronast spomenik, ki bo predstavljal Janeza Pavla II. v naravni velikosti. Umetnik kipar, Aleksander Swoboda, Kanadčan poljskega porekla, ga je izdelal v Italiji. Ozadje spomenika bodo krasili trije križi in kanadski in poljski simbol: javorov list in bel orel s krono. Stroške bodo krili s prostovoljnimi prispevki.

Tadeusz Gonsik, predsednik odbora za gradnjo spomenika, je izjavil: »Spomenik bo govoril o Janezu Pavlu II. in ohranjal med nami njegovo sporočilo.«

Slovenci v Torontu bomo Janeza Pavla II. zapisali v svoja srca in v kamen. Poglavar Cerkve tako rad kaže osebno pozornost in ljubezen do ostarelih in bolnih in svet opozarja: »Zapuščenost je pojav družbene odrinjenosti, ki tako bridko prizadene ostarele in bolne.« Sedanji odbor Doma Lipa je oskrbel kamnito ploščo, ki jo bodo vzdali v glavni oltar bodočega slovenskega starostnega doma: »To ploščo je za Dom Lipa blagoslovil papež Janez Pavel II. ob obisku Toronta, 14. septembra 1984.« Papež bo ploščo blagoslovil v torontski stolnici.

(Božja beseda)

ZLATI NAUKI JANEZA PAVLA II.

Molitev v družini - »Le če oče in mati molita skupaj s svojimi otroki in tako izpolnjujeta svoje kraljevsko duhovništvo, prodreta globoko v njihova srca in zapustita tam sledove, ki jih dogajanja poznejšega življenja ne bodo mogla izbrisati« (O družini, št. 60).

Družina rešuje človeka in družbo - V sedanjí človeški družbi, ki ji grozijo resne nevarnosti, »ima in izžareva družina tudi danes izjemne energije. Le-te morejo človeka iztrgati iz anonimnosti, brezimnosti, ohranjanja v njem živo zavest o osebnem dostojanstvu, ga prepojit z globoko človečnostjo in ga v njegovi enkratnosti vključiti v družbo« (O družini, št. 43).

PAPEŽEVA POTA PO TORONTU

Papež Janez Pavel II. bo v Torontu od 14. do 16. septembra. Do sedaj je predlagano, da bi njegov dnevni red v teh dneh obsegal sledeče:

14. september 1984:

- 1.15 - prihod na letališče s kratkim sprejemom;
- 1.30 - odhod v mesto do papeževga avtomobila;
- 1.45 - odhod s papeževim avtomobilom v župnišče katedrale sv. Mihaela;
- 3.05 - prihod v župnišče;
- 3.20 - odhod v katedralo;
- 3.25 - sestanek s katoliško duhovščino v katedrali;
- 4.25 - odhod s papeževim avtomobilom proti sv. Pavlu, Bloor St.;
- 4.33 - ekumenski sestanek pri Sv. Pavlu;
- 6.18 - odhod od sv. Pavla na srečanje s Slovaki bizantinskega obreda;
- 6.55 - prihod na shod s Poljaki na Varsity stadionu;
- 7.55 - odhod k nočnemu počitku.

15. september 1984:

- 8.00 - odhod s helikopterjem v Midland;
- 8.45 - prihod v Midland;
- 8.50 - odhod s papeževim avtomobilom k Sainte Marie among the Hurons;
- 9.45 - odhod in bo 10.00 prihod v božepotno cerkev mučencev;
- 10.30 - prihod k oltarju na prostem, kjer bo govor in pobožnosti ter srečanje s prvotnimi prebivalci in s pohabljenimi;
- 11.50 - odhod v župnišče s papeževim avtomobilom;
- 12.00 - v župnišču kosilo in počitek;
- 2.00 - odhod do helikopterja in odhod v Toronto;
- 3.00 - prihod na Downsview letališče za sv. mašo;
- 3.15 - sv. maša;
- 5.45 - odhod z Downsview letališča v Metro Convention Center;
- 7.00 - sprejem istotam;
- 8.00 - odhod k nočnemu počitku.

16. september 1984:

- 7.30 - odhod na torontsko letališče, ob 8h prihod na letališče in 8.15 letalo s papežem odleti.

Navodila torontskim udeležencem

Sporod papeževga obiska, ki ga objavljamo zgoraj, bo mogoče glede urnika spremenjen. Dnevni časopisi in poročila radia in televizije bodo najzanesljivejši viri informacije o poteku papeževga obiska v Kanadi.

1. V bližino travnika Downsview ne bo mogoče z osebnim avtom. Tja bodo vozila le tista motorna vozila, ki bodo nujno potrebna: avtobusi, policija, službena in uradna vozila. Avtomobile bo treba pustiti zunaj ozmelja med prometnimi žilami: Highway 401, Jane St., Finch Ave. in Bathurst St. Potovati bo torej možno le z javnimi prevoznimi sredstvi (avtobusom in podzemsko), ki jih bo tisti dan dovolj. Pobirali in prepeljevali bodo ljudi z vseh strani zemljepisne širine in dolžine Toronta in njegovih predmestij. Poleg podzemске železnice bo udeležencem na voljo nad 1200 avtobusov. Posebna vozovnica - stala bo \$3.00 - bo 15. septembra dovolila vožnjo z vseh krajev velikega Toronta.

2. Vhodov odnosno izhodov na stadion slovesnosti bo 76. Po lokaciji so razvrščeni: Wilson East - 28 vrat, Wilson West - 31 vrat, GO-Train - 5 vrat, Sheppard North - 5 vrat, Sheppard East - 7 vrat. Priporočajo, da vsakdo - pa naj pride s katerekoli strani - vstopi skozi najbližja vrata mestu, kjer bo izstopil. Prihajanje in razvrstitev po sekcijah in prostorih bo vzelo precej časa; zato bo stadion odprt že po polnoči 14. septembra.

3. Ob vstopu bodo vsakemu pripeli značko. Oditi bo moral na prostor, ki mu ga bodo odkazali reditelji. Nihče si prostora ne bo mogel samovoljno izbrati. Najbližje papeški tribuni bodo tisti, ki bodo prvi prišli. Kdor bo med zadnjimi, bo dobil oddaljeno mesto. Ure čakanja na prihod svetega očeta bodo dolge. Organizatorji bodo sicer poskrbeli za kratek čas: ljudstvu bodo igrali potujoči orkestri in ansambli, a tisti čas čakanja bo primeren za molitev, molitev po namenu svetega očeta in za uspeh njegove misije.

4. Jasno je torej: kdor hoče biti blizu oltarja, mora priti že kmalu po polnoči. Za hrano, pijačo in sanitarije je na stadionu sicer preskrbljeno, vendar priporočeno je, da prinesite s seboj zložljiv stolec, morda nekaj hrane in brezalkoholne pijače in - upoštevajoč vremensko naklonjenost - jopico, dežnik ali dežni plašč.

5. In po končani slovesnosti? Razhod in vrnitev domov bo sta zahtevala časovni davek. Priporočajo disciplino in potrpljenje. Raziti se bo morala milijonska množica.

- Po Božji besedi

KOLEDAR PRIREDITEV

V »Koledar« pridejo prireditve društev in drugih organizacij, ki objavljajo v »Imeniku društev« vsak mesec. Vključene so tudi prireditve, ki so v uredniškem mnenju koristne za našo skupnost.

SEPTEMBER

8. – Od 10. dop. do 12. popoldne ogled tiskarne Ameriške Domovine, popoldne simpozij na Slovenski pristavi o bodočem razvoju tega lista.

9. – Prijatelji Ameriške Domovine priredijo »Dan Ameriške Domovine« na Slovenski pristavi. Ob 14. uri dop. daruje škof Pevec sv. mašo pri kapelici, sledili bodo družabno srečanje, kosilo, kratek program in prosta zabava oz. piknik.

9. – ADZ priredi »Pečenje školjk in stejkov« na svojem letovišču v Leroyju, Ohio.

15. – Slovenska folklorna skupina Kres priredi program slovenskih narodnih in umetnih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

16. – Oltarno društvo fare Sv. Vida priredi kosilo v dvorani pri Sv. Vidu.

16. – Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

23. – Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

23. – Slovenska folklorna skupina Kres ponovi program slovenskih narodnih in umetnih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

29. in 30. – Ohijska KSKJ federacija praznuje 90. obletnico ustanovitve KSKJ, v avditoriju pri Sv. Vidu.

30. – S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi vinsko trgatev v Triglavskem parku.

OKTOBER

6. – Fantje na vasi priredijo 7. letni koncert, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7. uri. Za ples igra Alpski sekstet.

7. – St. Clair Rifle klub prireja pečenje školjk na Lovski farmi, 6599 Ravenna Rd. (Rt. 44). Pričetek ob 1. pop.

13. – Klub upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. priredi večerjo in ples v Slovenskem narodnem domu na E. 80. St. Igra Ed Buehner orkester.

20. – Tabor DSPB Cleveland prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za zabavo in ples igra orkester Veseli Slovenci.

20. – Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

21. – Občni zbor Slovenske pristave.

28. – Slomškov krožek priredi kosilo v dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 popoldne.

NOVEMBER

3. – Štajerski klub priredi veselo Martinovanje v dvorani sv. Vida. Igrajo Veseli Slovenci.

4. – Slovenian National Art Guild priredi razstavo in prodajo ročnih del in umetnin v Briardale Community centru, Babbit Rd. v Euclidu, 12. uri do 5. pop.

10. – Belokranjski klub priredi Martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

10. – Pevski zbor Jadran priredi svoj jesenski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

11. – Slovenski šoli pri Sv. Vidu in Mariji Vnebovzeti se spominjata 25. obletnice smrti dr. Gregorija Rožmana.

16., 17. in 18. – Novemberfest pri Sv. Vidu.

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST
3 till 4 on Saturday afternoons E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

Božo: Ali so še drugi drugi glasbeniki oprijeli tega načina igranja?

D.M.: V kolikor mi je znano, je bilo več poskusov med mladimi glasbeniki, vendar jim je manjkalo ene ali druge stvari, da se niso obdržali. Zavedati se moramo, da je Avsenikov način igranja zelo zahteven in je potrebno znanje glasbene stroke, da se lahko dela na tem polju. Imenujem lahko med drugimi »Veseli Svatje«, »Vandrovčki« in »Mladi mornarji«, od vseh pa se je ohranil le »Alpski sekstet«, ki igra sedaj tudi v znani restavraciji »Hofbrau Haus«.

Poglejmo ansamble, ki prihajajo iz Slovenije vsako leto v restavracijo »Sterle's Slovenian Country House«. V vsakem ansamblu je najmanj eden, ki ima za seboj kakšno glasbeno šolo, da lahko aranžira potrebno glasbo, kar je nujno in edini način igranja v Sloveniji. V nasprotnem primeru pa je v Ameriki le malo ansamblov, ki se s tem ukvarjajo oziroma niso kaj takega zmogni. Tu je namreč priljubljeno igranje na »ušesa«, kjer vsakdo pridaja, kar se njemu zdi prav ne glede na to, ali je sploh muzikalno. Pozna se pa seveda, kadar so v ansamblu trije ali štirje absolventi glasbene šole. Omenjam lahko ansamble »Dobri Znanci«, »Alpski kvintet«, »Ansambel Vita Muženiča« in še mnogo drugih, aktivnih v Sloveniji.

Božo: Kdaj se je pa vaš pevec Emil Benegalija pridružil ansamblu?

D.M.: Emil je prišel malo pred Božičem leta 1963 iz Argentine in se nam pridružil kot stalni kitarist in pevec na Silvestrovo, ko smo igrali v naši gostilni »Erste's Slovenian Village«.

Moramo priznati, da takega glasu, kot ga ima Emil, ne najdeš med ansambli, da pa poje Mile v petih jezikih, takega pevca pa nima cela Amerika! Tudi njegov stil igranje kitare je bil nadvse všeč pokojnemu odličnemu basistu Adolfu Srniku, ki je mnoga leta igral z Johnny Peconovim orkestru in bil gotovo po mojem mnenju najboljši basist med polkaši.

Božo: V restavraciji »Hofbrau Haus« pa tudi že igrate mnogo let?

D.M.: O, to je bilo pa kar kmalu, v naše veliko začudenje. Verjetno je bilo proti jeseni l. 1964. Zgodilo se je takole. Zastopnik vinarne Pompei Winery, Gene po imenu, nas je slišal neki večer, ko smo vadili, in je povedal g. Stefanu Bencicu, da ve za orkester, ki bi nadvse »pašal« v njegov lokal. Ko ga je lastnik restavracije »Hofbrau Haus« vprašal, kje se ta orkester nahaja, mu je ta odgovoril, da samo nekaj cest stran na St. Clairju.

Tako sta g. Bencic in Gene napotila v našo Slovenian Village restavracijo in ansambel poslušala, ko smo pridno

vadili Avsenikove viže. Ker se mu je glasba nadvse dopadla, me je pobaral, če bi prišli igrati v njegovo restavracijo. No, to je bilo pred 20 leti.

Božo: Kaj pa drugi angažirani? Saj vas pogosto vidim, ko igrate na raznih slovenskih prireditvah.

D.M.: Že ko smo začeli igrati v restavraciji »Hofbrau Haus«, smo se dogovorili z lastnikom g. Bencicem, da bomo nastopali na slovenskih prireditvah. Tako nimamo glede tega nobenih problemov. Vsako leta igramo za slovenska društva, kot je Slovenska pristava, folklorna skupina »Kres«, Društvo SPB Tabor, Belokranjski klub, Štajerski klub, pevsko društvo »Korotan«, Primorski klub, Dramatsko društvo Lilijski, ki prireja vsako leto »maškarado«, Glasbena Matica in še druge.

Vsekakor smo si pa šteli v čast, da so nas pripravljali odbori nastopov Avsenikovega in Slakovega ansambla, kakor tudi nastopa Slovenskega okteta in drugih povabili, da smo igrali za ples, ker smo bili edini orkester, ki je lahko izvajal glasbo v stilu Avsenika in pa v stilu tukajšnjih orkestrov.

Božo: Potem ste pa zares edinstveni, kar se tiče igranja na slovenskem narodnozabavnem polju.

D.M.: Še iz gimnazije mi je ostal pri srcu star latinski pregovor: *Variatio delectat*, to se pravi – raznoličnost prijetno vpliva na človeka, in to drži, saj mi nešteto poslušalcev to potrjuje vedno, ko igramo. Dejstvo, da poje Mile v petih jezikih, da prepevamo tudi v duetu in troglasno, da igramo polke in valčke v evropskem in ameriškem duhu, da Tone uporablja bas in bariton, Edi igra trobento in boben, jaz poleg klarineta, saksofon in flavto, Marjan poleg igranja harmonike upravlja elektronski boben »Sideman«, vse to je zares pestrost, katero bi lahko opisali – v angleščini –, da smo »the most versatile band this side of heaven!«

Božo: Lanski 22. oktober je pomenil velik jubilej za ansambel?

D.M.: To je bila pa naša dvajseta obletnica, katero smo, menim, kar dobro prestali. Občinstvu se moram še enkrat lepo zahvaliti, da je nas tako lepo počastil s svojo prisotnostjo v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clairju. V veliko čast smo si šteli, da so nam poslali čestitke in proklamacije cleve-

landski župan George V. Voinovich, državni poslanec Ronald Suster ter državni senator Lee I. Fisher. Prejeli smo tudi lepih daril od folklorne skupine »Kres« ter našega prijatelja in predsednika Slovenskega doma na St. Clairju g. Edija Kenika.

Od vsega začetka je bil seveda Avsenikov ansambel naša inspiracija. Avseniki so zares zapustili pečat v svetovni glasbi s svojim lastnim stilom in nešteti lepimi melodijami, katere so v vseh teh letih ustvarili.

Tako sva zaključila pogovor. Ob koncu sem Dušanu Maršiču zaželel vse dobro in dosti uspeha tudi v bodoče ter še dosti takih koncertov, kot je bila tista nepozabna ob ansamblovi 20-letnici!

– Božo Pust

Manj trpljenja

Neka vrsta fižola bo morda v bližnji prihodnosti zamenjala poskusne živali pri raziskavah o učinkovitosti in škodljivih učinkih novih zdravil. Zdaj namreč za tovrstne raziskave uporabljajo najrazličnejše živali, ki med poskusi večkrat trpe hude bolečine.

Skupina raziskovalcev z univerze Heriot-Watt v Edinburghu je pod vodstvom Johna Gilberta preizkusila učinkovitost novega zdravila za zdravljenje epilepsije s pomočjo izvlečka iz omenjenega fižola, v katerem je veliko posebnega encima (enzyme), ki jo imenujejo nitrofenilfosfataza. Aktivnost tega encima, ki so ga znanstveniki zasledili tudi v človeških možganih, spreminjajo številne protiepileptične droge. Tako imajo znanstveniki v rokah kar zanesljiv pripomoček za raziskavo novih zdravil, ne da bi pri tem mučili živali.

Lani so raziskovalci opravili okoli 4 milijone najrazličnejših poskusov na živih živalih. Večina poskusov za živali ni prijetna. Društva proti mučenju živali že lep čas opozarjajo na trpljenje v imenu znanosti, zdaj pa sami znanstveniki ponujajo novo pot vsaj v delčku raziskav.

Razočaranja so prvi nasmehi resnice.

S. Prudhomme

Včasih delo hudobije v čisti luči jasno sije.

F. Levstik

Grdina Pogrebna Zavoda

531-6300
431-2088

17010 Lake Shore Blvd.
1053 E. 62nd St.

Grdina Trgovina S Pohištvom

531-1235

15301 Waterloo Rd.

Bralci nam pišejo...

Toronto, Ont. - Spoštovano uredništvo! Tukaj vam pošiljam naročnino Ameriške Domovine, kar je več naj bo darilo za stroj. Ameriško Domovino vedno rada prebiram in jo tudi komaj pričakujem, saj sem njena naročnica že čez 30 let. Želim vam mnogo uspeha in veliko naročnikov. Vsem vam pri uredništvu izročam prav lepe pozdrave.

Vaša zvesta naročnica

Justine Petrič

Iskrena hvala za prijazne besede in lep pozdrav! Tudi pri A.D. želimo, da bi bil list pester in zanimiv, vendar nam manjka med drugim dopisnikov, in to tudi takih, ki bi poročali o slovenskih naselbinah v širni Kanadi.

Berkeley, Kalif. — Spoštovani urednik Ameriške Domovine! Leto je spet naokoli in čas, da obnovim naročnino za časopis A.D. Prilagam ček za \$35, kar je več, naj bo v podporo listu.

Časopis zelo neredno prihaja. Težko je razumeti, da v teh modernih, naglih časih več kot teden ali celo dva tedna rabi, da doseže moj naslov. Vendar — Bog daj, da bi te vrste povezava med Slovenci, razkropljenimi po širnem svetu še veliko let živela! Škoda, da so dopisovalci iz raznih krajev tako utihnili.

Želim Vam zdravja in uspehov polno leto!

M. Sturm

Denver, Colo. - Spoštovani! Priložen ček je za obnovo lista Ameriške Domovine za eno leto, ostalo pa za tiskovni sklad. Lepo pozdravljeni in obilo uspeha pri listu!

Raymond Gruntar

Toronto, Ont. - Dragi urednik! Oprostite, ker sem zamudil glede naročnine za naslednje leto. Tukaj vam prilagam ze eno leto, a ko leto poteče, prosim, da A.D. ne pošiljate več, ker jaz ne vidim več dobro, da bi jo čital. Tudi sem bolj malo pri denarju. Zelo mi je žal, a to je vse, kar jaz zmorem. S spoštovanjem!

(Podpisano, ur.)

Mi smo pa vam hvaležni, da ste bili med našimi zvestimi naročniki. Želimo vam vse najboljše. Vaše pismo ni v pisarni takšna redkost, ker imajo mnogi naši starejši naročniki podobne zdravstvene in tudi finančne težave.

Forest City, Pa. - Spoštovani urednik! Jaz, Mary Žagar, se pristrčno zahvaljujem za krasen dopis, objavljen v A.D. 18. maja 1984, ob mojem 100. rojstnem dnevu. Podatke je vam posredoval moj nečak Frank Cenkar iz Geneve, Ohio. Prilagam dar \$20 za tiskarski stroj. Pristrčno pozdravljam Vas in vse Slovence, posebno pa vso družino g. Cenkarja. Naj še dodam, da sem preko č.g. Casimira Sulickega prejela blagoslov od papeža

Janeza Pavla II. ter tudi čestitke od predsednika ZDA Ronaldia Reagana in žene Nancy.

Mary Žagar
(Pusterjeva iz Stične)

Veseli nas, da ste bili s sicer kratkim dopisom zadovoljni. Vaša slovenska naselbina v Forest Cityju je med najstarejšimi sploh v Združenih državah. Želimo Vam veliko zdravja in veseli bomo, če se boste zopet kdaj oglasili!

Mississauga, Ont. - Lepo pozdravljeni! Malo kasen sem s poravnavo naročnine, ker sem preveč odlašal. Z listom sem več kot zadovoljen in želim vam še veliko let izhajanja.

Alojz Tratnik

Toronto, Ont. - Hvala lepa za opomin, da mi poteče rok za poravnavo naročnine. Prilagam denarno nakaznico za prihodnje leto.

Z listom sem še kar zadovoljna, samo dostava je bolj slaba. List od 6. marca sem dobila šele po Veliki noči. Zadnja A.D. pa je bila od 10. julija, ki sem jo dobila dne 25. julija. Vem, da ni Vaša krivda pač pa da gre za krivdo naših (in tudi naših, ur.) poštarjev lenuhov.

Dalje bi še rada pripomnila, da sem enkrat pozimi brala v nekem jugoslovanskem časopisu, da je postal dinar samo še — dinarček. Tudi naš (kanadski, op. ur.) dolar gre isto pot. Bo tudi samo še dolarček. Saj sem dala za teh \$40 US kar \$53.40 naših! Kam gremo?

Pavla Krnc

Hvala lepa za kratek dopis ob poravnavi naročnine. Glede naše in menda tudi kanadske pošte je vedno dosti sitnosti. Naši tukaj sedaj delajo brez delovne pogodbe in pogajanja ne rodijo uspeha. Tako nekateri delajo še bolj počasi in bolj površno — v tem so kar iznajdljivi. Vendar je treba tudi reči, da so drugi naši poštarji dobri in skušajo pomagati. Tako smo ta teden dobili v pisarni pismo iz Slovenije, ki je imelo za naslov na kuverti samo: Društvo Progresivnih Slovencev Amerike (PSA), Cleveland, Ohio, ZDA. Nekdo na pošti je vedel dovolj, da smo slovensko podjetje in pismo nam dostavil. Poslali ga bomo na pravi naslov. Glede vrednosti dinarja, naj dodam le, da je ameriški dolar trenutno vreden okoli 155 dinarjev, kanadski dolar pa menda 77 centov.

Burlington, Ont. - Spoštovani! Enkrat ta mesec mi poteče naročnina na Ameriško Domovino. Priložen je ček za \$50 kanadskih kot enoletna naročnina. Želim Vam uspeha pri delu in pa novih dopisnikov, kar seveda ni enostavna naloga. Vas pozdravlja

Janez Košir

Johnsonburg, Pa. - Naročnina mi poteka. Odločila sem se, da jo bom obnovila za 6 mesecev. Če bom še živa, pa bom zopet obnovila. Zahvalim se Vam za lepe dopise in vso vsebino v listu. Z A.D. sem zelo zadovoljna! Sprejmite

Na »Družinskem dnevu ADZ« v Leroyju

Na sliki vidite lastnika Ameriške Domovine Jamesa Debevca in ženo Madeline, na desni strani posnetka pa sta Sylvia Banko, članica glavnega odbora ADZ in dolga leta med najuspešnejšimi prodajalkami ADZ zavarovalnin, ter Marie Oražem, tajnica društva sv. Ane št. 4 ADZ. Naša tiskarna tiska tudi Glas ADZ, uradno glasilo Ameriške Dobrodelne Zveze.

lepe pozdrave vsi, ki sodelujete pri listu.

A. P.

No, upamo, da boste čez 6 mesecev še vedno med nami! Prav tako upamo, da bo naš list še bolj zanimiv in privlačen. Ko boste zopet obnovili naročnino, dodajte nekaj Vaših misli o tem in onem. Čeprav vseh pisem in pripomb ne moremo objaviti, jih z zanimanjem prebiramo in pretehtamo!

Fairfield, Conn. - Dragi mi! Priloženo vam pošiljam naročnino in nekaj v podporo listu. Želim vam vsem pri A.D. vse najboljše! Lep pozdrav in Bog vas živi!

Jos. J. Bojnec

MALI OGLASI

HOUSE FOR SALE

New custom-made split level. Samuel Dr., Euclid Creek. 481-4415.

(66-69)

FOR SALE

2 Family frame home. Good cond. Near St. Mary's church. Call Dan Pavsek 531-8199.

(66-69)

FOR SALE

2 family, near St. Mary's. Low 30's.

Century 21 Wagner
291-4660

(66-68)

For Sale

2 family 5 & 5. Bonna Ave. 1 car garage. 943-6451 after 4 p.m.

(66-73)

FOR SALE

Grocery & Meat Market. St. Vitus area. 431-7769.

(64-67)

WAITRESS WANTED

Experienced, downtown, weekdays. Some Saturdays. Days 241-3756. Joe's International Restaurant. E. 9th & Huron Rd.

(64-67)

Help Wanted

An operator experienced on N/C, Turning & Milling. Full or part time. 946-8030.

(X)

Person Looking For Rent

2 bdrm apt. down, or single house for a single person. Needs rent by Oct. 1st in area between E. 185 and E. 200 St.

(64-67)

FOR SALE

Remodeled Brick 5 suiter with empty store front plus 3rd floor, near St. Vitus. \$62,000.

KOLO REALTY

G. MARTIN
321-3907

(65-68)

FOR RENT

3 large furnished rooms, up. Collinwood area. For 1 or 2 women. Call American Home 431-0628.

(65-68)

Person Looking For Rent

2 bdrm apt. down, or single house for a single person. Needs rent by Oct. 1st in area between E. 185 and E. 200 St. Call 249-8395.

(64-68)

Vzgoja k uporabi svobode

(nadaljevanje z 2. str.)

domovine, zamejstva in zdomstva. Ideološko ozadje je začrtalo tudi pot in zadržanje do narodnostnega problema. Le objektivno verodostojno poznanje zgodovinske preteklosti nam lahko predstavi pravo podobo, ki jo želimo imeti za bodočo Slovenijo. To predstavo o narodnih ciljih si bodo prebivalci v matični domovini težko ustvarili, saj dikatorski komunistični režim onemogoča svobodno in harmonično rast slovenskega človeka.

Slovenci v zamejstvu se neprestano borijo za ohranjanje slovenstva v nenaklonjenih okoljih, razprti med ideološko in narodnostno alternativo, med katero izgorevajo mlajše generacije.

Slovenci v zdomstvu živijo v okolju, kjer jim je več ali manj zagotovljena pravica do narodnega plodovitega delovanja. Obstoj neke emigracije pa ni odvisen le od sociološkega in političnega okolja, temveč v prvi vrsti od zavednosti posameznikov. Skupine, živeče v tujini, so v marsičem prikrajšane, ako se oziramo na naravno jezikovno in družbeno slovensko okolje, ki ga nudi matično ozemlje. Če pa pomislimo na naš slovenski primer, moramo z žalostjo ugotoviti, da matična domovina ne predstavlja kot naravni družbeni okvir ob popačeni uporabi slovenščine in ob nekaterih že pretežno južnjaških naseljih zaželeno narodno središče.

V danih okoliščinah pade na zdomske skupine izredna mera zgodovinske odgovornosti za obstoj in napredek naroda v luči demokratičnih idealov. Sočustvovanje z narodovo usodo, zanimanje za domovinsko bodočnost, pripravljenost za graditev slovenske realnosti pa zahteva odlično mero informacije. Objektivno zasledovanje dogodkov celotnega slovenskega naroda nam pa lahko nudi samo slovenski demokratični tisk.

Kako približati mlajšim rodovom, živčim v zdomstvu, raznovrstne in vsestransko bogate publikacije, tiskane v svobodnem svetu, je pa nedvomno tema, ki spada v poglavje družinske vzgoje...

Katica Cukjati (Svob. Slo., 16.VII.1984)

T.K. General Contractors, Inc.

Predelujemo kuhinje, kopalnice, delamo strehe, »driveways«, nove garaže in vsa potrebna gradbena dela na hišah ali poslovnih stavbah. Hiše barvamo zunaj in znotraj in tapeciramo. Zidamo tudi nove hiše in poslovne stavbe.

— Vprašajte za brezplačen predračun! —

— 831-6430 —

ANDREJ KOBAL

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

(nadaljevanje)

Mesece, predno je ladja odplula na prvo pot, je vodstvo uvedlo tečaje za razno poklicno vajo, unija pa je grozila s stavko in prepovedala tudi to.

Zaradi pomanjkljivosti v postrežbi si je ladja koj nakopala slabo ime. Ne samo Evropejci tudi Amerikanci so kmalu pozabili na največjo in najbolj razkošno ladjo in so, tudi ko je znižala cene za prevoz, rajši potovali na ladjah drugih narodnosti. Najdražja ladja je čez pol leta poizkusov prenehala s plovbo.

Konec avgusta se je naša dolga pot končala.

IX. JUŽNA AZIJA

Tri leta v Washingtonu - Vabila v Indijo in Pakistan

Precej mesecev, mogoče celo leto je poteklo, predno sem se odločil, da sprejemam zaposlitev kot vladni svetovalec v južni Aziji. Vabila, naj v Delhiju ali Kalkuti prevzamem službo, so prihajala od indijske in ameriške strani, pa sem jih po premislekih vse odklonil.

Tudi ponudbe za pozicijo v Pakistanu, ki je prišla nenadno, nisem sprejel brez skrbi in ravnodušno. Samec s svetovnimi nazori, ki se lahko udomači med tujci, se takih priložnosti prav nič ne brani; podajati se z družino v daljne kraje je pa lahko zelo zamotana odgovornost.

Po povratku z Daljnega Vzhoda sem v Washingtonu nadaljeval s službo vladnega svetovalca in vodil različne

raziskovalne projekte političnega in gospodarskega značaja. Obenem sem v presledkih imel univerzitetna in druga predavanja gojencem zvezne vlade ter častništvu v Pentagonu.

Ta doba treh let je bila dokaj zanimiva s poslovnega in družabnega stališča. Služba mi je nudila priložnost, dejal bi dolžnost, obnoviti stare zveze z uradništvom v ministrstvu za zunanje zadeve, pri F.B.I. in drugih službah ter z oficirji v Pentagonu.

V kongresu in njega uradih sem bil pogosto po opravkih in družabno. Večkrat sem obiskal senatorja Franka Laušeta, ki je ponovno v volivnih dobah predstavljal državo Ohio, v kateri je prejšnja leta bil guverner.

Ta slovenski odličnik v Združenih državah, ki sta ga obe ameriški stranki globoko spoštovali, je vodil zakonodajne zadeve v raznih senatnih odborih; vedno si je vzel čas za sprejem in razgovor z našimi priseljenci. In kadarkoli sva se sestala, je govoril samo v slovenskem jeziku, tudi v prisotnosti ameriškega uradništva.

Urad senatorja Laušeta ni bil nobeno zbirališče za Slovence v Ameriki, a po razgovorih z uslužbencem sem spoznal, da v spomladnih mesecih, ko Amerikanci radi prihajajo v Washington, skoro ni bilo dneva brez obiskov.

Rojaki, zlasti iz njegove države Ohio, so se zatekali k njemu za posredovanje v zadevah, tičočih se njih lokalnih uprav ali pomoči z ozirom na priseljevanje sorodnikov.

Biti senator v Ameriki je velika čast in uspeh, zato je mnogo Slovencev prišlo na obisk že zato, da bi ga videli in počastili. Iz tega razloga ga je obiskal tudi moj prijatelj Lovrenc Lipovšek, ki je obenem hotel izvedeti moj naslov. Zanimaril sem bil dopisovanje z njim že pred odhodom z Japonskega.

Senator je bil menda na počitnicah, ko me je nekega dne v septembru 1952 poklical po telefonu njegov pomočnik, znanec slovenskega porekla: »Ali se spominjate prijatelja, ki vam je pred petintridesetimi leti padel na glavo?«

»Lovrenca? Mister Lipovška?« Brž sva se sestala. Vzel sem dva dni dopusta, da sva lahko primerjala doživljaje. On je bil bolj rejen kot kdaj prej, jaz shujšan, da ga je skrbelo, kaj bo z menoj. »Kaj nič ne ješ?« in podobno je govoril.

On je obogatel, odprl podružnice prvotne gostilne, da so drugi zanj delali, jaz sem ostal odvisen od vladnih in predavateljskih plač. On je ostal na enem mestu, da ima dom, kjer se otroci ukoreninijo, jaz pa sem »bandal« po svetu, nikjer brez pravega doma, je govoril. Jaz, je kritiziral, sem preveč intelektualac; rajši naj bi šole, vlado in potovanja opustil in se »česa lotil«. Ponudil je celo tovarštvo, da bi bili skupaj in bi se tudi jaz gmotno povzdignil kakor on. Prilik za to je navedel nič koliko.

Omenil sem mu, da bom mogoče spet šel v svet, morebiti v Azijo. Neverjetno je zmajal z glavo, češ da me ne more razumeti. Obljubiti sem mu moral obisk v Ohio na potovanju v Chicago k bratu, kar sem storil dva meseca kasneje. Tudi tedaj mi je prigovarjal, pa se za njegov trgovski način življenja nisem mogel ogreti, tudi če bi hotel.

Do sestankov z Nixonom je pripeljalo naključje. Kot podpredsednik Unije v Eisenhowerjevi vladi je bil po ustavi predsednik senata. Kakor v letu, ko je kot član senata vodil preiskave proti Algerju Hissu, kot že omenjeno, sem se tudi v tej dobi nekajkrat sestel z njim v senatni zbornici.

Bolj družabno srečanje z njim in gospo Nixon je bilo na srednji šoli mojega sina Mihaela. To privatno šolo, šteto med deset najboljših v Ameriki, je vzdrževala kvekerska (kvekerji so zelo stroga verska sekta v Združenih državah) verska ustanova.

Kakor v drugih zasebnih šolah, je bil in je še danes tudi tu običaj, prirediti letno razprodajo šoli podarjenih predmetov. Razstava za razprodajo je bila v veliki šolski dvorani. Nixon in soproga sta prinesla košaro lepih darov, med temi čisto nov panamski slamnik, v njem vtisnjeno ime podpredsednika Nixona.

Nadi je gospa Nixon pojasnila, da je lepi slamnik prevelik zanj in ga je zato vključila med prispevke. Vpričo Nixonovih sem moral slamnik pomeriti na glavo. Čisto prav je

bil, kot nalašč za mojo štirio-glato lobanjo.

Prodajalka je nastavila ceno enega dolarja in jaz sem ga kupil. Mrs. Nixon ni ugovarjala tako nizki ceni; oba sta se smejala nad hitro prodajo njunih darov.

Nixonov slamnik omenjam, ker se je s tem začelo bolj osebno poznanstvo. Po »kupčiji« smo skupaj spili kozarec koka-kole v šolskem parku. Deset let pozneje sem se v Palo Alto udeležil Nixonovega shoda, ko je kandidiral za guvernerja države Kalifornije. Nosil sem isti slamnik in gospa Nixon me je menda po tem spoznala. Po njegovem govoru je pripeljala soproga k Nadi in meni za kratek razgovor o »starih« časih, ko sta v Washingtonu sodelovala s kvekersko šolo.

Privatne šole v Washingtonu, oziroma njih prireditve, bi se lahko imele za družabna

središča, pri katerih se udeleženci seznanili s krogi diplomatov, ministrov in drugega visokega uradništva. Pri Mihaelovi šoli sem z Nado sodeloval že zaradi njih dobrotljivosti. Kot odličnjak je bil namreč oproščen šolnine in to nas je družabno precej navezalo. Obiskovali smo torej prireditve in se seznanili z ministri v Eisenhowerjevem kabinetu ter z drugimi, katerih sinovi in hčere so zahajali v take ekskluzivne šole.

(nadaljevanje prihodnji torek)

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE, JOLIET, ILL 60434

Since 1914...

The Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only.

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba

sv. Družine

Officers

President.....	Joseph J. Konrad
First Vice-President.....	Ronald Zefran
Second Vice-President.....	Anna Jerisha
Secretary.....	Robert M. Kochevar
Treasurer.....	Anton J. Smrekar
Recording Secretary.....	Nancy Osborne
First Trustee.....	Joseph Sinkovec
Second Trustee.....	Frances Kimak
Third Trustee.....	Anthony Tomazin
First Judicial.....	Mary Riola
Second Judicial.....	John Kovas
Third Judicial.....	Frank Toplak
Social Director.....	Mary Lou Golf
Spiritual Director.....	Rev. Lawrence Grom, O.F.M.
Medical Advisor.....	Joseph A. Zalar, M.D.

Novo, a prijetno breme za Petra Vidmarja

Mnogi, ki ga srečajo, želijo od olimpijskega prvaka Petra Vidmarja njegov avtograf. Tako je bilo tudi po intervjuju, ki so ga z Vidmarjem imeli v Kirtlandu Slovenci. O tem intervjuju smo že poročali, nekaj več bo tudi v posebni izdaji Ameriške Domovine. Skupaj z Vidmarjem je njegova prijazna, a ne preveč zgovorna žena Donna, v ozadju pa je ga. Joža Varšek.

(Slika: Rudolph M. Susel)